

Viktoryová, J. a kol.: Vyšetrovanie. 2. vyd. Bratislava: Akadémia PZ, 2013, 653 s., ISBN 978-80-8054-548-2.

Dva roky po prvom vydaní kolektív autorov pod vedením prof. JUDr. Mgr. Jany Viktoryovej, PhD., a spoluautorov z Katedry vyšetrovania A PZ JUDr. Jána Palarca, JUDr. Jaroslava Blatnického, PhD., JUDr. Ladislava Vajzera, doc. JUDr. Dezidera Banga, CSc., ako aj JUDr. Štefana Kočana, PhD., predkladá odbornej verejnosti druhé, doplnené vydanie pôvodnej učebnice venovanej problematike vyšetrovania.

Druhé vydanie učebnice si vyžiadala potreba reagovať na zmeny v právnych predpisoch Slovenskej republiky, ako aj na legislatívne zámery Európskej únie, čo obsah diela obohacuje a rozširuje jeho zameranie. Úprava sa dotkla kapitol o vyšetrovaní jednotlivých druhov trestných činov a novo spracovaná je problematika vyšetrovania trestných činov súvisiacich so štátnou hranicou. Náročné problematiky sú spracované prehľadne, s hlbokou znalosťou vecí, obsahujú množstvo podnetov a dôležitých informácií orientovaných na zákonné a efektívne postupy vo vyšetrovaní. Za každou kapitolou sa nachádza precízne zostavený prehľad literatúry, právnych predpisov a odkazov na doplňujúce vysvetlenia. Na recenzovanom diele možno vysoko hodnotiť predovšetkým jeho praktickú stránku, ktorá vychádza na jednej strane z profesionálnych skúseností autorov a na druhej strane bola doplnená systematickým, dlhoročným štúdiom, analýzou a využitím poznatkov z vyšetrovacích spisov, čo pridáva dielu na originalite. Vedecké poznatky sa na stránkach predmetnej učebnice spájajú s potrebami praxe, čo je pri tomto druhu publikácie hodné osobitného zreteľa a povšimnutia. Jej prednosťou je odborná aktuálnosť a schopnosť reagovať na nové spôsoby a postupy v dokazovaní a vyšetrovaní trestných činov.

Publikácia je z formálneho hľadiska rozdelená na tri nosné časti, a to základy vyšetrovania, dokazovanie vo vyšetrovaní a metodiky vyšetrovania trestných činov. Prvá časť sa do detailov venuje pojmovým, metodologickým a organizačným základom, ktoré uvádzajú čitateľa do problematiky vyšetrovania. V logickom slede sa v jednotlivých kapitolách píše o predmete a systéme teórie a praxe vyšetrovania ako vedeckej a pedagogickej disciplíny, o subjektoch, ktoré sa podieľajú na realizácii vyšetrovania a skráteného vyšetrovania, o nárokoch na etickú stránku predmetnej profesie. Autori sa nevyhli ani problematikám, ako sú podnety na vyšetrovanie trestných činov, rozhodnutia v daných veciach, ďalej plánovaniu a organizácii práce vo vyšetrovaní, zriaďovanie a činnosti špecializovaných tímov a výjazdových skupín, skúmajú sa aj otázky súčinnosti a spolupráce. Analyticky je podaná kapitola o niektorých osobitných postupoch vo vyšetrovaní, pričom pozornosť je zameraná napr. na postup vyšetrovateľov pri trestnom stíhaní cudzincov, pri vyšetrovaní poslancov NR SR, sudcov, generálneho prokurátora, na vykonávanie právnej pomoci v styku s cudzinou. Prvú časť uzatvárajú špecifické prostriedky a postupy využívané vo vyšetrovaní a skrátenom vyšetrovaní.

V druhej časti je široký priestor upriamený na proces dokazovania, predmet a rozsah tejto činnosti, zákonitosti odhaľovania, vykonávania, previerky a hodnotenia dôkazov v prípravnom konaní. Mimoriadna pozornosť je venovaná jednotlivým dôkazným prostriedkom, pričom do popredia sa dostáva praktická stránka ich využívania.

Do tretej (najobsažnejšej) časti je začlenená problematika metodiky vyšetrovania, ktorú autori rozoberajú pri konkrétnych druhoch trestných činov z hľadiska spôsobu páchania a ich utajovania, podnetov, osobitostí opatrení, neodkladných a neopakovateľných úkonov, predmetu a rozsahu dokazovania a vyšetrovania, tvorby a previerky vyšetrovacích verzií a plánovania, osobitostí úkonov v následnej etape vyšetrovania, súčinnosti a spolupráce. Metodiky vyšetrovania ponúkajú čitateľovi podrobný a praxou overený a akceptovaný procesný postup vyšetrovania trestných činov proti životu, proti zdraviu, drogovej kriminality, lúpeží, vydierania, hrubého nátlaku a nátlaku, sexuálnej trestnej činnosti, trestných činov

súvisiacich s domácim násilím, krádeží, sprenevery, podvodov, trestných činov proti mene, daňových trestných činov, počítačovej kriminality, softwarového pirátstva, korupcie, požiarov, výbuchov, havárií, environmentálnej trestnej činnosti, cestných dopravných nehôd, železničných, plavebných, leteckých nehôd, nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami, obchodovania s ľuďmi a deťmi, legalizácie príjmov z trestnej činnosti, terorizmu, financovania terorizmu, extrémizmu, násilného prekročenia štátnej hranice, prevádzachstva a nedovoleného prekročenia štátnej hranice.

Učebnica komplexným spôsobom spracováva problematiku vyšetrovania, je určená pre široký okruh záujemcov, študentov vysokých škôl bezpečnostného a právneho zamerania, osobitne Akadémie PZ v Bratislave, doktorandov, policajtov, vyšetrovateľov PZ, prokurátorov, obhajcov a ďalších právnikov tak z teórie, ako aj trestno-právnej praxe.

Autori si úprimne želajú, aby táto učebnica vyplnila nielen medzeru v odbornej literatúre, ale aby aj účinne pomohla orgánom činným v trestnom konaní, policajtom, ako aj ostatným subjektom trestného konania pri plnení ich úloh na úseku vyšetrovania. Učebnica je určená každému, kto má o problematiku vyšetrovania záujem, každému, kto sa aktívne podieľa na vyšetrovacom procese a aplikuje v praxi procesné úkony, opatrenia, rozhodnutia a postupy obsiahnuté v metodikách vyšetrovania, každému, kto má záujem o nový pohľad na úpravu vyšetrovania a medzinárodnú dimenziu trestnej činnosti. Jej ambíciou je nielen stať sa vyhľadávaným vedeckým dielom, ale nadobudnúť predovšetkým prívlastok praktickej a využiteľnej publikácie, ktorá bude nápomocná čitateľom pri riešení a rozhodovaní ich náročných trestných prípadov.

*doc. JUDr. Antonín Nesvadba, PhD.
Akadémia PZ v Bratislave
Katedra verejnoprávnych vied
e-mail: antonin.nesvadba@minv.sk*